

Библиотека Матице српске

МИЛАН РАКИЋ
(1876-1938)

Каталог изложбе

Нови Сад, 2001.

Библиотека Матице српске

Каталози изложби

62

Аутори каталога и изложбе

Ксенија Светличић и Меланија Блашковић

Милан Ракић

Рођен 1876. у Београду, као син књижевника и познатог преводиоца с немачког, француског и енглеског, неко време и министра, Мите Ракића, наш песник понео је из тог продуктивног, биолошки већ нагриженог дома, два необично изразита обележја: отменост и меланхолију. По сведочењу једног друга из детињства, Ракић је објавио прву своју песму, једну од првих коју је написао, као петошколац, 1891. године, у листу своје палилулске гимназије *Гимназијалцу*. Он се већ ту жали на Смрт што пре времена граби наше заслужне људе, (В. *Српски књижевни гласник* I-XI-1938). Он преводи из Виктора Ига неке стихове тешког разочарања и објављује их 1898. у *Искри*.

По завршетку гимназије, Ракић је слушао права на Великој школи, па их наставио и у Паризу 1898-1901. У том граду проширио је своје познавање француске књижевности, песнички се формирао, дотле непознат, као што се ту, у исто време, препородио дотле већ познати Јован Дучић. С њим се ту упознао и спријатељио, а он га је индиректно охрабрио да пева, похваливши му неке песме у рукопису, не знајући чије су. Следеће године Ракић, чиновник Извозне банке, објављује у *Српском књижевном гласнику* под шифром Z седам песама (*Сонети I-II Љубавна песма, Долап, Силно задовољство, Туга, Жеља*). Те песме не само да су биле одличне, него су садржале и главне мотиве његова певања уопште: љубав, трагично отимање од туге, живот виђен као жалосна робија, зло васељенских размера, пркосно држање према судбини, задовољство што се имају све врсте осећања, патње, не само због својих него и због туђих јада.

Перо Слијепчевић, 1956

Ја сам се увек осећао човеком са Југа према Ракићу из Београда - једне помешане средине коју сам ја теже осећао. Али сам зато нарочито уживао у Ракићевом одвајању од целине, од општости, од поретка. Он је и као Београђанин познавао у њему само своје школске другове. Избегавао је скрупулозно све нове сусрете. То је био човек који је најмање допустио да буде досађиван. Никад није био у шетњи улицом коју је увек претрчавао. Знао тројицу наших угледних писаца које је избегавао дуго док се није морао с њима сударити да их затим лично упозна. Али никад није поднео њихову опсаду ни њихову срдачност. Макар и најљубазнији човек на свету, Ракић је био стварно један велики самотник. Чинило ми се да никог шепир није толико покривао, ни капут толико закопчавао. Цео свет је за Ракића говорио да је најфинији човек, али га нико није имао у рукама.

Јован Дучић, 1937

Моје познанство са Ракићем потиче од најраније младости, од навршене шесте године. Срели смо се у основној теразиској школи и постали смо убрзо другови, јер смо и по становању постали суседи. Ракићев отац, Мита Ракић, нискога раста и мрке коже, али човек отменог изгледа и велике нежности, често је бивао са нама, митећи нас различним поклонима. Он је био зет Милана Ђ. Милићевића и становао је у Цетињској улици на имању Милићевићевом, докле није - преко пута од Милићевића - саградио за себе врло лепу, у то време праву господску кућу. Милићевићево имање имало је једну доњу, пространију кућу, у којој је становао син Милићевић, и једну горњу, опет са улице, знатно мању, у којој је становао Ракић. Земљиште на којем су те куће биле било је право мало имање, каквих још данас има на Топчидерском Брду, са доста пространим виноградом, много воћака и нарочито великим орасима и бадемима. Кућу у којој сам ја становао одвајао је само плот од Милићевићева имања, тако да је на плоту убрзо начињен скривен отвор за брзи и непосредни саобраћај другова. Није било ниједног дрвета, ниједног моста на имању, ниједне стазе које

не бисмо по неколико пута преко дана обилазили, а нарочито када је стизало грожђе и друго воће. Ми смо били прави господари тог имања.

Александар Белић, 1938

Једна велика врлина Ракићевих песама је што су јасне: особина која данас и у нас постаје све ређа и ређа. Од Војислава Илића ушла је у нашу поезију нека манија за обилним и необичним епитетима, искључиво старање да се што шаренијим рухом прикрије голотиња мисли и одсуство дубљих осећања. Из француске школе, чији је ђак, Ракић је донео љубав према јасности, уверен у лепу реч Вовнаргову: да јасност краси дубоке мисли, и знајући да као што је логика основ прозе тако је јасност погодба поезије. У том прецизном стилу, у том одсуству украса, које често иде до извесне сувоће, он је развио три или четири лепа и вечита песничка мотива.

Јован Скерлић, 1902

Савладани и отмени Ракић, човек знатно несвакидашњи, ипак је наш човек, и то скоро у старинском смислу речи; а затим још и у сваком другом смислу у којем је један снажан поет пуна расна садржина. Ракић има бар толико нових пресека личности откада више не пише песме, колико их је имао док је песме писао. И са свим тим способностима он је скоро псаламски схваћено, наш човек. Прочитајте му песме: или земаљска песма јаким чулних чежња и радости, или мирна, достојанствена контемплација пролазности и ништавила човекова. Погледајте руку Ракићеву: то је мање рука писца или пианисте, дакле рука кокетних прстију, а више сувоњави ба-релеф без ружичасте крви под кожом, рука која писање и свирање меша са атавистичким сећањима на гестове сејања, који су такође поетски гестови држања на длану и разасипања семена. Послушајте глас Ракићев, у дубини соноран, сачувани глас неког нашег старешине који говори мало и благо али решено, и још глас старешине који стоји

на вратницама неке добре наше куће у унутрашњости земље, где земља и човек имају један карактер.

Исидора Секулић, 1937

Милан Ракић се појавио у српској поезији у тренутку кад је она почињала нову етапу у свом развоју, односно у тренутку кад је романтизам ишчезавао, модерна, градска лирика узимала све више маха. Овај преокрет у српској поезији почиње, у ствари, са Војиславом Илићем, који је први почео да пише лирику супротну дотадашњим романтичарским схватањима и да, правилношћу форме и новином садржине, наговести одлучни прелом у развоју српске лирике. (...)

Ракићев песнички опус није велики, напротив. За читавог свог живота објавио је само четрдесет девет песама, а после смрти пронађено је још три, тако да је то малена књижица стихова. И ако се читаво његово стваралаштво погледа у целини, онда ћемо открити да се Ракић кретао око три основне теме, три основне идеје које су представљале сав смисао његовог поетског бивствовања. Ту су, пре свега, љубав, мисао о животу и смрти и однос према отаџбини. Сва ова три крака његове поезије везују се, у ствари, у најширем смислу, за основно питање: шта је права и суштинска вредност људског живота и каквим се везама може човек учврстити у том непрестано променљивом и покретном животу?

Зоран Гавриловић, 1970

*

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 125. годишњице рођења песника Милана Ракића. Изложба је отворена од 6. августа до 10. септембра 2001. године у витринама испред Свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки БМС.

Каталог

M. M. Peckoff

ДЕЛА

- 1 Долап / Z. .
У: Српски књижевни гласник / одговорни уредник Јован М. Јовановић. - Београд : Јован М. Јовановић, 1901-1941 ; 1992-. - Год. 2, књ. VI, бр. 5 (1 јул 1902), стр. 987-988.
- 2 Песме / М. М. Ракић. - Београд : "Доситеј Обрадовић", 1903. - 69 стр.
- 3 Нове песме / М. М. Ракић. - Београд : С. Б. Цвијановић, 1912. - 64 стр.
- 4 Песме / М. [Милан] М. Ракић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1936. - 112 стр.
- 5 Песме Милана Ракића. - Београд : Милица М. Ракић, 1947. - 126 стр.

Милан Ракић Песме

траг

- 6 Песме / Милан Ракић. - Београд : Ново поколење, 1952. - 156 стр.
- 7 Песме / Милан Ракић. - Београд : Просвета, 1956. - 222 стр.
- 8 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1960. - 136 стр.
- 9 Песме / Милан Ракић. - Београд : Нолит, 1961. - 121 стр.

- 10 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1961. - 142 стр.
- 11 Песме / Милан Ракић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска књижевна задруга, 1961. - 157 стр.
- 12 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1963. - 142 стр.
- 13 Песме / Јован Дучић и Милан Ракић. - Београд : Народна књига, 1965. - 115 стр.
- 14 Poezija / Milan Rakić. - Zagreb : Naprijed ; Beograd : Prosveta ; Sarajevo : Svjetlost, 1967. - 257 str.
- 15 Песме / Милан Ракић. - Београд : Просвета, 1968. - 168 стр.
- 16 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1968. - 100 стр.
- 17 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1970. - 97 стр.
- 18 Песме / Милан Ракић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска књижевна задруга, 1970. - 184 стр.
- 19 Песме / Милан Ракић. - Београд : Просвета, 1974. - 168 стр.
- 20 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1974. - 97 стр.
- 21 Песме / М. М. Ракић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1976. - 148 стр.
- 22 Све на истој стази--- / Милан Ракић. - Букурешт : Критерион, 1976. - 103 стр.
- 23 Пјесме / Алекса Шантић, Милан Ракић. - Титоград : Републички завод за унапређивање школства, 1977. - 79 стр.
- 24 Песме / Милан Ракић. - 6. изд. - Београд : Рад, 1978. - 102 стр.
- 25 Песме / Милан М. Ракић. - Београд : Слово љубве, 1981. - 189 стр.
- 26 Srbski modernisti / Jovan Dučić, Milan Rakić, Aleksa Šantić, Vladislav Petković Dis. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1981. - 152 str.
- 27 Долап и друге пјесме / Милан М. Ракић. - Сарајево : "Веселин Маслеша", 1982. - 161 стр.
- 28 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1983. - 115 стр.
- 29 Песме / Милан Ракић. - Нови Сад : Матица српска, 1984. - 156 стр.
- 30 Конзулска писма / Милан Ракић. - Београд : Просвета, 1985. - 409 стр., [4] стр. с таблама
- 31 Екстаза / Јован Дучић, Милан Ракић, Милутин Бојић. - Београд : Вајат, 1988. - 174 стр.
- 32 Песме / Милан Ракић. - Београд : Рад, 1988. - 112 стр.
- 33 Песме / Милан Ракић. - Сремски Карловци : Каирос, 1995. - 182 стр.
- 34 Песме / Милан Ракић. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998. - 154 стр.

- 35 Песме / Милан Ракић. - 3. изд. - Београд : Српска књижевна задруга, 1999. - 74 стр.
- 36 Песме М. М. Ракића. - [Б.м. : б.и., б.г.]. - 89 стр.
- 37 Над заспалим српством / Милан Ракић. - [1. изд.]. - Београд : Слободна књига, 2000. - 85 стр.

Литература

- 38 Нови песници : Милан М. Ракић / Јован Скерлић.
У: Писци и књиге. 6 / Јован Скерлић. - Београд : Г. Кон, 1923. - Стр. 117-123.
- 39 Милан Ракић / Велибор Глигорић.
У: Лица и маске / Велибор Глигорић. - Београд : [б.и.], 1927. - Стр. 27-33.
- 40 Поезија Милана Ракића / Момир Вељковић.
У: Портрети и скице / Момир Вељковић. - Београд : [б. и.], 1936. - Стр. 179-200.
- 41 Једна духовна силуета Милана Ракића / Исидора Секулић.
У: Мисао / уредник В. Живојиновић. - Београд : Смиља Ђаковић, 1919-1937. - Год. XVI, књ. XLIV, св. 341 (1937), стр. 161-168.
- 42 Милан Ракић / Исидора Секулић. - Београд : штампарија Минерва, 1938. - 46 стр.
- 43 Из Ракићевих младих дана / А. Белић.
У: Српски књижевни гласник / одговорни уредник Јован М. Јовановић. - Београд : Јован М. Јовановић, 1901-1941 ; 1992-. - Нова серија LV, бр. 5 (1 новембра 1938), стр. 234-238.
- 44 Милан Ракић / Милан Грол.
У: Из предратне Србије / Милан Грол. - Београд : Српска књижевна задруга, 1939. - Стр. 61-106.
- 45 Милан Ракић у мојим успоменама / Андреја Андрејевић. - Београд : штампарија Драг. Грегорића, 1940. - 54 стр.
- 46 Милану Ракићу / Миодраг Ибровац. - Београд : штампарија Милана Сибинкића, 1940. - 6 стр.
П.о.: Страни преглед IX-X.
- 47 Милан М. Ракић : песме / А.Г. Матош.
У: Есеји и фељтони о српским писцима / А. Г. Матош. - Београд : Просвета, 1952. - Стр. 254-258.
- 48 Лирска шетња / А.Г. Матош.
У: Есеји и фељтони о српским писцима / А. Г. Матош. - Београд : Просвета, 1952. - Стр. 259-269.

- 49 Милан Ракић / Војислав Ђурић. - Београд : Просвета, 1957. - 121 стр.
- 50 Milan Rakić / Zoran Gavrilović.
U: Od Vojislava do Disa / Zoran Gavrilović. - Београд : Nolit, 1958. - Стр. 73-116.
- 51 Пензионисање Милана Ракића / Војислав Ј. Вучковић. - Београд : [б. и.], 1961. - Стр. 233-244
П. о.: Зборник историје књижевности Одељења литературе и језика Српске академије наука и уметности; књ. 2, 1961.
- 52 Милан Ракић / Слободан Марковић. - Београд : Рад, 1962. - 35 стр.

МИЛАН РАКИЋ

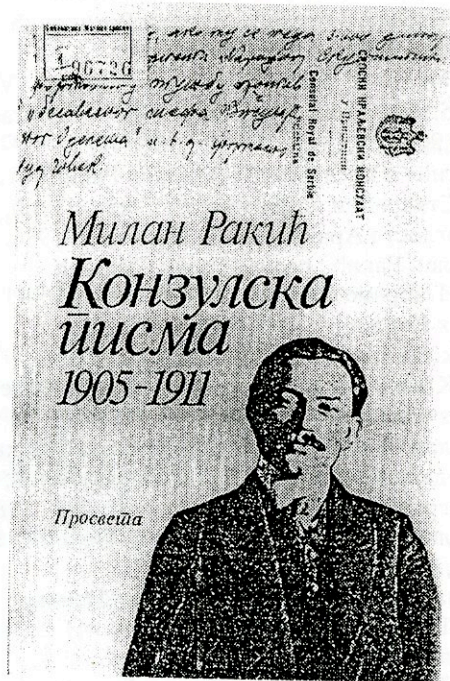

ПЕСМЕ

МАТИЦА СРПСКА

- 53 Милан Ракић / Исидора Секулић.
У: Из домаћих књижевности. 2 / Исидора Секулић. - Нови Сад : Матица српска, 1964. - Стр. 45-110.
- 54 Милан Ракић - песник и човек / Ибровац Миодраг. - Београд : [Српска академија наука и уметности], 1970. - Стр. [141]-152
- 55 Милан Ракић / Јован Дучић.
У: Песме ; О песницима / Јован Дучић. - Нови Сад : Матица српска : Београд : Српска књижевна задруга, 1971. - Стр. 323-328.

- 56 Песништво Милана Ракића / Миодраг Павловић.
У: Поезија и култура / Миодраг Павловић. - Београд : Нолит,
1974. - Стр. 141-150.
- 57 Милан Ракић / Војислав Ђурић.
У: Поезија и критика / [приредили] Недељко Мијушковић,
Слободан Филимоновић. - Београд : Нова књига, 1975. - Стр.
298-310.

- 58 Идеал против Милана Ракића / Раде Војводић.
У: Похвала духу ругајућем / Раде Војводић. - Суботица ;
Београд : Минерва, 1978. - Стр. 119-124.
- 59 Версификација Милана Ракића / Милан Ђурчин.
У: Писци као критичари пре Првог светског рата / приредио
Предраг Протић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд :
Институт за књижевност и уметност, 1979. - Стр. 229-239.
- 60 Милан Ракић / Перо Слијепчевић.
У: Огледи о домаћим темама / Перо Слијепчевић. - Сарајево :
Свјетлост, 1980. - Стр. 293-315.
- 61 Песништво Милана Ракића / Миодраг Павловић.

- У: Есеји о српским песницима / Миодраг Павловић. - [1. изд.]. - Београд : "Вук Караџић", 1981. - Стр. 310-317.
- 62 Милан М. Ракић / Радомир Константиновић.
У: Биће и језик. 7 / Радомир Константиновић. - Београд : Просвета : Рад ; Нови Сад : Матица српска, 1983. . - Стр. 83-145.
- 63 Речник поезије Милана Ракића / Васа Павковић. - Нови Сад : Матица српска, 1984. - 151 стр.
- 64 Белешке о Ракићу / Стеван Раичковић.
У: Белешке о поезији / Стеван Раичковић. - Нови Сад : Матица српска, 1978. - Стр. 120-138.
- 65 Jovan Dučić, Milan Rakić i simbolizam / Vladimir Jovičić.
У: Srpski pisci / Vladimir Jovičić. - Beograd : Prosveta, 1985. - Str. 208-214.
- 66 Истине и предрасуде о Милану Ракићу / Света Лукић.
У: Ствараоци и критичари / Света Лукић. - Крагујевац : Светлост ; Аранђеловац : Напредак, 1986. - Стр. 7-22.
- 67 Милан Ракић : песме / Јован Скерлић.
У: Изабране критике / Јован Скерлић. - [1. изд.]. - Београд : "Вук Караџић", 1986. - Стр. 214-232.
- 68 Bitka za identitet / Nikola Koljević.
У: Klasici srpskog pesništva / Nikola Koljević. - Beograd : Prosveta, 1987. - Str. 142-149.
- 69 Милан Ракић живот и дело / [изложбу и каталог припремиле Гордана Вучинић, Нада Гајић-Златковић, Олга Стевановић. - Београд : Народна библиотека Србије, 1989. - 64 стр.
- 70 Милан Ракић на Косову / Јован Пејчић. - Београд : Књижевна реч, 1998. - 58 стр.
- 71 Лепа загонетка Ракић / Миливој Ненин.
У: Летопис Матице српске. - 174, 461, 5 (мај 1998), стр. 961-972.
- 72 Милан Ракић / Стеван Раичковић.
У: Портрети песника / Стеван Раичковић. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства : БИГЗ : Српска књижевна задруга, 1998. - Стр. 9-33.
- 73 Милан Ракић : (1876-1938) / Милан Јовановић Стоимировић.
У: Портрети према живим моделима / Милан Јовановић Стоимировић. - Нови Сад : Матица српска, 1998. - Стр. 139-155.
- 74 Milan Rakić poète de la Yougoslavie / par Jean Mousset. - Paris : Boivin et Cie, [s.a.]. - 20 str.
- 75 Milane Rakitch / [Autor] K. St. Pavlowitch. - [s.l. : s.n., s.a.]. - Str. [224]-234
P.o.: From Publications of the Modern Humanities Research Association ; vol. 2.

- 76 О Ракићевом песимизму и српском самоубилачком пориву /
Александар Пражић. - Београд : Народна књига-Алфа, 2000.
124 стр.

Фотографије и факсимили

- 77 Милан Ракић
- 78 Трогодишњи Милан Ракић са родитељима
- 79 Милица Ракић, супруга Милана Ракића
- 80 Дипломатски пасош Милана Ракића
- 81 Јован Дучић и Милан Ракић
- 82 Милан Ракић у Риму
- 83 Факсимил песме *Јасика*

МИЛАН РАКИЋ
(1876-1938)

Издавач
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник
Миро Вуксановић

Аутор Каталога
Ксенија Светличкић

Припрема
Реља Дражић

Умножавање
Миранда Бадњар

Повез
Милорад Родић

Тираж
60 примерака